

Dan vključujoče informacijske družbe
17. maja 2016

Ali sta računalnik in internet šolski potrebščini?

Društvo za trajnostni razvoj Duh časa

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Anketa

Enostavna anonimna spletna anketa,
ki daje le nekaj vpogleda.

69 anketirancev, od tega 43 % staršev,
v 56 % se nanaša na učence OŠ,
45 % iz osrednjeslovenske regije,
75 % starejših od 30 let.

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Problem?

75 % jih sporoča, da je otrok/mladostnik že potreboval računalnik in internet za domačo nalogo in 42 %, da je potreboval tudi drugo opremo.

Že učenci 1. razreda OŠ se soočijo z domačo nalogo, pri kateri potrebujejo računalnik in internet, sporoča 16 % anketirancev (1 x celo vrtec), pri čemer se jih enak odstotek s tem tudi strinja.

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Problem?

Približno polovica jih sporoča, da se tovrstne domače naloge pojavijo pred in polovica v 5. razredu ali kasneje, ko tudi začnejo postajati redna praksa, a 30 % jih sporoča, da ni take prakse.

25 % jih meni, da je primeren začetek uporabe računalnika v OŠ oz. za opravljanje domačih nalog lahko v 4. razredu, 9 % jih meni, da računalnika v šoli ne potrebujejo in 13 %, da je dovolj, če se ga uporablja v šoli.

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Problem

(A)

Pri tem pa računalnik in dostop do interneta nista opredeljena kot šolski potrebščini.

6 % jih meni, da sta in 44 % jih ugotavlja, da dejansko sta, ne glede na uradne opredelitve.

Starši o tem, da ju bo otrok in kdaj ju bo potreboval niso (ustrezno) informirani, sporoča 66 % anketirancev. Le 22 % jih je to pričakovalo in 20 % jih meni, da bi morali biti obveščeni.

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Problem

(B)

Le 38 % jih sporoča, da so **imeli oz. imajo vso potrebno opremo**. In 52 % jih meni, da bi morala država ti dve šolski potrebščini subvencionirati.

»Dokler se bo ... vsiljeval ... monopol s plačljivimi programi ... vsi, ki so resni o svoji varnosti na spletu ter vsi navadni uporabniki ... brez težav uporabljajo Linux ... (z) ... 0 € stroškov.«

»Nikakor to ne sme postati nov predmet "socialnega razlikovanja" med učenci. V tem pogledu sem odločno proti!!!«

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Problem

(C)

Pristopi šol so različni, a večinoma žal neustrezni (socialen in pedagoški vidik).

10 % sporoča, da je o tem učence spraševal učitelj. Računalniške pismenosti z izbirnimi predmeti v 7-9 razredu ne zagotavljamo, a 55 % jih meni, da bi morali in 20 % jih celo meni, da to že počnemo skozi obvezen predmet.

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Problem

82 % jih sporoča, da je učenec potreboval pomoč, le 30 % jih eksplicitno navaja, da je vso pomoč dobil doma in **le 26 %, da je ta pomoč bila primerljiva pomoči pri drugih nalogah!**

*»Otroci se sami naučijo predvsem uporabe spletnih aplikacij, kot so Facebook, Youtube in podobno, več pa **marsikdo** ne zna ali pa ima veliko težav in **ni** **efektiven** pri delu z računalnikom.«*

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Problem

»V knjižnici dostopamo do informacij, ki jih mi želimo poiskati, medtem ko nas na internetu informacije poiščejo kar same - pogosto tudi neprimerne ali neustrezne. Ta "information overflow" je lahko za otroka škodljiv, saj za razliko od odraslih, ki že imajo izdelane filtre, otroški možgani absorbirajo prav vse in **niso zmožni postaviti na novo osvojeno znanje v primeren kontekst.**«

»Iskanje podatkov na internetu ni primerno za otroke v OŠ, ker jim manjka **strukturiranega znanja**, ne zmorejo izločiti nekvalitetnih informacij in prepisujejo že oblikovane odgovore (seminarske naloge).
Nehajo razmišljati in se spraševati!«

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Problem

»Tablice namesto učbenikov in zvezkov. Ni normalno, da nosijo s sabo tak **nekoristen tovor**, ki ne krepi fizičnih sposobnosti, ampak zelo slabi.«

»Učence, dijake je treba naučiti, **da je računalnik dobro orodje**. Kot preobsežna zabava pa žal ni najboljši in bolj škoduje.«

»Pomembno je, da se otroci v šoli naučijo, **kako koristno uporabljati računalnik/internet**, da si pomagajo pri učenju.«

»Računalniška pismenost je danes del splošne izobrazbe, zato je **nujno, da se otroci naučijo računalniških veščin že v osnovni šoli**.«

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Problem

»Treba bi jih bilo naučiti uporabljati računalnik, kot podaljšek njihovega dela, **da jim bo koristil pri delu.**«

»Veliko se **samoiniciativno učijo** iz YouTuba (celotna geografija in zgodovina).«

»Po vzoru Velike Britanije bi morali **najprej poskrbeti za ustrezno izobraževanje učiteljev**, ki potem lahko predajajo znanje dalje. IT znanja, pridobljena na fakulteti pred letom 2000 so zastarela.«

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Kako mi rešujemo problem?

Dejavnost *Računalniki za socialno ogrožene*

- praktični prikaz delovanja gospodarstva osnovanega na virih
- ponovna uporaba rabljene računalniške opreme
- uporaba brezplačnih, odprtokodnih programskih rešitev v slovenskem jeziku

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Kako mi rešujemo problem?

Dejavnost *Računalniki za socialno ogrožene*

- povsem brezplačna donacija in nadaljnja podpora socialno ogroženim
- prostovoljna aktivnost, finančno odvisna od donacij
- tretje leto PUD dijakov računalništva

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Kdo še ga rešuje?

OŠ Bičevje – hvala za prostor!

Društvo Vez-je

Slovenska skupnost Ubuntu.si

wlan slovenija

Mednarodna skupnost – prosto dostopno
programje

...

Nemogoče je naštetih vseh!

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Rezultati dejavnosti

Računalniki za socialno ogrožene

- donacije od decembra 2011 do 6. maja 2016
- stacionarni 1685, prenosni 86, monitor 740, tiskalnik 127, drugo 24
- HDD 199,3 TB; RAM 2344,3 GB; CPU 6119,3 GHz od sredine leta 2013
- ocena 20.000 delovnih ur = dve polno zaposleni osebi
- stalno sodelovanje s približno 25-35 organizacijami
- partnerski projekt Norveški sklad NVO

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Izzivi

Sistemska ureditev okoljskega (ponovna uporaba), tehničnega (učinkovitost in varnost), socialnega (dostopnost) in pedagoškega (metodičnost) vidika.

NVO:

- prostor in nadaljnji razvoj procesa dela
- povečanje sodelovanja z drugimi organizacijami (socialni vidik) in mednarodno sodelovanje
- novi projekti in minimalna finančna stabilnost

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Hvala za pozornost!

racunalniki.duh-casa.si
racunalniki@duh-casa.si

www.duh-casa.si
info@duh-casa.si

Pripravila:
Simona Knavs

DUH ČASA
DRUŠTVO ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

